

Inspraakreactie Regeling Bodemkwaliteit maart 2021

BRBS Recycling wil graag gebruik maken van de mogelijkheid tot inspraak op de Concept Regeling Bodemkwaliteit 2021.

1. Ethylbenzeen en Xylenen in polymeerbeton

In de Regeling, bijlage A is een verruiming opgenomen van de grenswaarde voor Ethylbenzeen en Xylenen in polymeerbeton. Deze blijkt niet van toepassing op recyclinggranulaten. Recyclinggranulaat is met 25 Miljoen ton op jaarbasis de grootste circulaire stroom en een belangrijke pijler onder de circulariteit van de Nederlandse bouwgrondstoffenvoorziening.

Ethylbenzeen en Xylenen zijn Zeer Zorgwekkende Stoffen die al jarenlang zijn gereguleerd in het Besluit bodemkwaliteit en het Bouwstoffenbesluit.

Polymeerbeton is in haar afvalfase onvoldoende herkenbaar om apart te kunnen houden van de rest van de aangeboden stromen steenachtig afval die voor recycling worden aangeboden. Er zullen altijd lekstromen zijn die de recycling bereiken. Daardoor kan het eindproduct concentraties polymeerbeton met hoge gehalten Ethylbenzeen en Xylenen bevatten.

Met een verruimde eis voor polymeerbeton bestaat de kans dat bij keuringen van recyclinggranulaten hoge waarden aan Ethylbenzeen en Xylenen zullen worden gevonden.

Bij verhoogde waarden aan Ethylbenzeen en Xylenen zal afkeur van het product moeten plaatsvinden (dit leidt tot storten) of zal binnen het certificatiesysteem de k-waarde verhogen en daardoor de kosten voor keuringen toenemen. Dit is niet acceptabel.

Polymeren zijn te beschouwen als een soort plastics, iets waar momenteel veel aandacht voor is in relatie tot verspreiding in het milieu. Ook is er veel aandacht voor ZZS, waar van recyclingbedrijven wordt gevraagd de verspreiding en emissie te voorkomen. Het is tegen deze achtergrond naar de recyclingsector niet uit te leggen dat de deur wordt opengezet om ZZS houdende producten te produceren en dat daarvoor zelfs eisen worden verruimd. Dit past niet in circulair beleid.

Er zijn twee oplossingsrichtingen:

- I. De eisen voor Ethylbenzeen en Xylenen laten zoals ze zijn, ook voor polymeerbeton
- II. De verruimde eis voor Ethylbenzeen en Xylenen ook van toepassing verklaren voor recyclinggranulaten.

Als leidend algemeen principe zou moeten gelden dat voor nieuwe producten strenge eisen gelden voor ZZS en gevaarlijke stoffen. Dat er vervolgens in een 2^e of 3^e levensfase stoffen voorkomen, zou iets ruimer moeten worden gefaciliteerd, ook in normstelling. Met de nu voorgenomen, tot primair product beperkte, verruiming wordt de circulariteit op slot gezet.

2. Artikel 4.1.

Een kwaliteitsverklaring kan ook voor zowel een partijkeuring als een toelating in het kader van certificering gelden. Er moet daarom 'en' staan (niet 'of'). Zie ook artikel 4.36.

3. Artikel 4.2. + 4.7.

De term 'verontreinigende stoffen' is nieuw en leidt tot veel onduidelijkheid en waarschijnlijk veel extra lasten die niet zijn meegenomen in de financiële effectentoets. Hier onder een aantal vragen en opmerkingen hier over. Deze regeling geeft grote rechtsonzekerheid voor toeleveranciers van bouwgrondstoffen.

- wie of wat bepaalt dat een stof 'verontreinigend' is? De in de definitie van artikel 1.1. opgenomen term 'ongeschikt kan maken' leidt tot de vraag hoe (bijvoorbeeld) BAL art. 2.11 lid 2d en 2g van het

in het BAL bedoelde artikel in dit kader moet worden gewogen. De term “verontreinigend” is een waardeoordeel en behoeft derhalve duidelijkheid en wetenschappelijke onderbouwing.

- als niet bekend is welke stof gezocht moet worden, is ook niet bekend welke meetmethode daar op aansluit. Dit leidt ertoe dat geen volledigheid kan worden gegarandeerd in dit onderzoek;
- meten van samenstelling sluit niet aan bij de principes van het Bbk; het zegt niets over de risico's;
- het rapporteren van ‘andere verontreinigende stoffen’ wekt argwaan op bij de toepasser. Volgens de toelichting op artikel 4.8 is deze verantwoordelijk voor de beoordeling (toetsing) van de aanwezige ‘andere verontreinigende stoffen’. Echter: hoe kan deze beoordeling worden onderbouwd? Er is geen meetmethode, geen toetsingswaarde, geen kennis over risico's. De kans is groot dat deze verantwoordelijkheid risicomijdend zal worden ingevuld. Ook al is er alleen sprake van lage concentraties, dan nog heeft de aanwezigheid van ‘andere verontreinigende stoffen’ een negatieve connotatie. Dit zal voor secundaire grondstoffen niet bijdragen aan een van de belangrijkste doelstellingen van het Bbk: bevorderen van hergebruik. Daar waar tot heden Bsb en Bbk de onzekerheid rond de kwaliteit van bouwstoffen met duidelijke eisen en grenswaarden wist in te perken en daarmee hergebruik te stimuleren, wordt dit nu verlaten. Samen met de meer decentrale bevoegdheden voor overheden zullen versnippering van en gebrek aan kennis leiden tot willekeur ten aanzien van toepasbaarheid van bouwstoffen. Dat leidt tot terughoudendheid met investering in hoogwaardige circulaire oplossingen.
- er is sprake van dat deze stoffen bij toelating moeten worden vastgesteld: hoe is dat met reeds toegelaten producten? Graag duidelijk maken dat bestaand toelatingsonderzoek volstaat.
- de wijze waarop de controle op ‘andere verontreinigende stoffen’ moet worden ingevuld voor recyclingstromen is niet specifiek benoemd, maar roept veel vragen op. Voor zover een permanente controle nodig is, is dat onmogelijk gezien de procesvoorwaarden bij recycling.
- van de in de toelichting genoemde samenwerking met decentrale overheden en bedrijfsleven op gebied van ‘andere verontreinigende stoffen’ is niets vernomen. Het ligt voor de hand dat eerst een dergelijk overleg wordt gevoerd, alvorens de regels hieromtrent op te nemen in de Wijziging.

4. Artikel 4.5. lid 1

De mogelijkheid dat naar keuze van de opdrachtgever van het onderzoek wordt gehandeld leidt tot grote verschillen in beoordeling op dezelfde partij. Een handhaver kan naar keuze een beschikbaarheidsproef doen. Als de leverancier een kolomproef heeft gedaan zullen er verschillen zijn. Wat is leidend? Voorgesteld wordt dat bij verificatie en handhavingskeuring altijd dezelfde methode wordt gevolgd als waar het oorspronkelijke bewijsmiddel mee is onderbouwd.

Concluderend:

Met de wijziging Regeling Bodemkwaliteit wordt een van de belangrijkste doelstellingen van het Besluit bodemkwaliteit verlaten en dat is de bevordering van hergebruik. Concreet betreft dit de verruiming van eisen voor polymerebeton en de eis dat ‘andere verontreinigende stoffen’ moeten worden vastgesteld en gerapporteerd. Deze aspecten verdienen heroverweging. Tot nadere toelichting zijn wij graag bereid.

Peter Broere 30 april 2021

BRBS Recycling
Branchevereniging Breken en Sorteren
Van Heemstraweg West 2b
5301 PA ZALTBOMMEL
0418-684878
www.brbs.nl